

Motion till riksdagen 2019/20:757

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Internationellt demokratiarbete

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för upprättandet av en checklista med kriterier som ska uppfyllas och utgöra grund för om det internationella samfundet ska erkänna valet som fullt ut demokratiskt eller inte och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om demokratiseringsarbetet avseende att länder som inte uppnår kriterierna i checklistan ska verka för att kriterierna uppfylls och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för bildandet av ett förbund mellan världens alla demokratiska länder och tillkännager detta för regeringen.

Checklista med kriterier

Vårt närområde består av världens mest framgångsrika länder, varför svensk och europeisk utvecklingspolitik alltid ämnat emulera mottagarländerna efter oss själva. Den rådande metoden för att minska interna spänningar och bygga legitimitet för regeringsmakten är och har alltid varit hållande av allmänna val.

I utvecklade länder och medelinkomstländer ger allmänna val legitimitet, de skapar ansvarstagande och rensar ut olämpliga politiska alternativ. Tyvärr visar forskning från världens främsta experter att allmänna val alltför ofta inte har samma effekt i de minst utvecklade länderna. Faktum är att i stället för att framtvinga bättre policy orsakar valrörelser i dessa länder snarare försämringar.

Det finns flera anledningar till den här effekten. Den absolut vanligaste grunden för politiska partier i de minst utvecklade länderna är inte politisk ideologi utan etnisk tillhörighet. Detta gör att graden av framgång hos en viss regerings reformagenda inte påverkar röstningsmönster, utan väljarna tenderar snarare att rösta i linje med sin etniska tillhörighet. Politik, så som begreppet är bekant för personer i västvärlden, är ofta en icke-fråga.

Väljarna i de minst utvecklade länderna har också ofta mycket dålig tillgång till information och utbildning och bristande kunskaper om hur en stat fungerar. Ekonomin i länderna är ofta så skör att konjunkturförändringar har lite med ekonomisk policy att göra. Dessutom är avregleringar och antikorrupsionsåtgärder ofta mycket svåra att genomföra, eftersom politiska partier måste ge den egna etniska gruppen ekonomiska fördelar för att undvika att gruppen i stället väljer andra företrädare. Om ärlighet och reformvilja inte lönar sig politiskt kommer oärliga och korrupta personer att ges en systematisk fördel inom den politiska sfären. Politik i de minst utvecklade länderna attraherar därför skurkar.

Att regeringar i de minst utvecklade länderna inte hålls ansvariga för sina reformer framgår också tydligt av återvalsfrekvensen i dessa länder. Det mest använda vetenskapliga måttet på demokrati som styrelseskick är ett index som kallas Polity IV, vilket mäter hur välfungerande en demokrati är på en 20-gradig skala från -10 till +10. Bland de minst utvecklade länderna som ligger mellan -10 och 0 har regeringar en återvalsfrekvens på 88 % medan snittet i OECD är 45 %.

Val i länder som saknar effektiv maktindelning och ett oberoende rättssystem och där de ledande deltagarna inte är de bäst lämpade blir också en fråga om liv och död eftersom vinnaren efter valet de facto har fria händer att straffa den tidigare regimen, eller andra partier, vilket leder till desperata metoder i valkampanjer.

I stället för att skapa legitimitet och avspänning leder således valkampanjer till ökad risk för politiskt våld i de minst utvecklade länderna. Brytpunkten för den här effekten låg 2009 på en medelinkomst på 2 700 USD/år. Det är viktigt att förstå att den siffran inte är en exakt fingervisning, som avgör risken för länder i det enskilda fallet, men den pekar tydligt på att effekten finns där.

Sverigedemokraterna ser demokrati som det enda sättet för de minst utvecklade länderna att nå utveckling och framgång, men fungerande demokrati är mer än allmänna val. Det finns stora brister i hur givarländer och det internationella samfundet hanterar frågan om valrörelser i mottagarländer. Afghanistan och Irak är exempel på samhällen där allmänna val lett till splittring och försämrad fysisk säkerhet för befolkningen och mycket lite i form av förbättrad policy.

Sverigedemokraterna anser därför att det internationella samfundet måste anta ett strikt vetenskapligt förankrat synsätt på frågan om val och politiska kampanjer i fattiga och instabila länder, i stället för att använda allmänna val som en enkel lösning på mycket komplicerade problem, dels för lokalbefolkningens säkerhet, dels för att inte urholka förtroendet för demokrati som statskick.

Ett steg i rätt riktning är att sammanställa en checklista med ett minimum av kriterier som måste uppfyllas. Hur dessa kriterier uppfyllts ska utgöra grund för om det internationella samfundet ska erkänna valet som fullt ut demokratiskt eller inte. Innan dessa kriterier är uppfyllda bör samfundet arbeta för att kriterierna uppnås, så att de val som hålls leder till ökad demokratisering snarare än oroligheter och splittring. Kriterier som bör tas i beaktande vid utformandet av en sådan checklista bör vara öppenhet och deltagande i allmänna val, kapacitet att hålla val, rättsväsendets oberoende, juridiska begränsningar i statens befogenhet, kapacitet att behålla och övervaka säkerheten i landet, storleken på etniskt baserade politiska partier och befintliga motsättningar mellan dessa.

Internationellt demokratiförbund

Sverige är en av världens äldsta demokratier, och det förtjänar vi att vara stolta över. Vi har genom åren sett hur fler och fler länder demokratiserats och hur människor i förtryckarstater kämpat för mer frihet och mer demokrati. Att svenskt internationellt arbete då också ska främja en demokratisk utveckling bör med andra ord också vara naturligt, varför ett internationellt samarbete mellan välfungerande demokratier är värt att vårda. Demokrati kanske inte bara bör ses som grundläggande för att säkerställa mänskliga rättigheter utan även som en del av arbetet för att främja en positiv samhällsutveckling. Det är de demokratiska staterna som har den bästa ekonomiska utvecklingen, de bästa utbildningarna och störst politiskt inflytande. Sist men inte minst är risken för att två demokratiska länder hamnar i krig med varandra mycket låg.

Världssamfundet som vi idag känner till formades i mångt och mycket efter andra världskriget, och då inte minst i samband med att Förenta nationerna (FN) bildades. Samarbetet genom FN syftade främst till att förhindra ett tredje världskrig, varför det var viktigt att såväl demokratier som diktaturer ingick. Idag vet vi att de demokratiska staterna inte alls utgör stommen i samarbetet, även om utvecklingen för medlemsländerna har gått i rätt riktning.

I Europa finns idag ett mellanstatligt samarbete genom Europarådet. Europarådet skapades under en instabil period i världshistorien och arbetar i huvudsak med att främja demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsutveckling. Samarbetet kan i många fall ses som ett positivt föredöme, där länder tillsammans arbetar för en sund värdegrund, och formellt accepteras inte heller diktatur. Sverigedemokraterna ser detta som en sund bas för att utveckla något större och mer slagkraftigt, som kan påverka demokratiarbetet i andra länder, nämligen ett internationellt förbund mellan alla världens demokratiska länder. Förbundet kan framöver ha en avgörande roll för att hela tiden såväl utvärdera som utveckla demokratin, men även sprida kunskap om demokrati. Förbundets medlemsländer skulle även, i och med detta samarbete, kunna bli en starkare röst inom FN, som idag bland annat arbetar med grundläggande mänskliga rättigheter. Regeringen bör arbeta för att möjliggöra ett sådant förbund.

Markus Wiechel (SD)

Björn Söder (SD)

Tobias Andersson (SD)

Sara Gille (SD)

Ludvig Aspling (SD)

Lars Andersson (SD)